

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Tarih: 23.05.2024

Prof. Dr. Fethi Açikel

İstanbul Milletvekili

AKP hükümetleri döneminde devlet, anayasal görevi olan milli eğitimden adeta elini çekmiş; eğitim sistematik olarak özelleştirilmiş, vakıf ve cemaatler aracılığıyla eğitim yetkinliği ve formasyonu olmayan merdiven altı kurumlara emanet edilmiştir. Devlet kurumlarında eğitimin niteliğinin gözle görülür biçimde düşmesi, eğitimin giderek daha da işlevsiz ve hamasi bir yapıya bürünmesi velileri, özel okullara yöneltmiştir. Velilerin zorlu ekonomik koşullarında, çoğu zaman borçlanmak pahasına, özel okullara yönelmesinin önemli nedenlerinden birisi ise İngilizce başta olmak üzere yabancı dil eğitimidir.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) öğrencilerimize yabancı dil yeterliliği kazandırmakta yaklaşık 25 yıldır hala başarılı olamamaktadır. İngilizce Yeterlilik Endeksi'nin 2023 raporuna göre, İngilizce konusunda Türkiye oldukça düşük yeterliliğe sahiptir. Tunus, Lübnan, İran gibi ülkeler bile Türkiye'den daha üst sıralardadır. 34 ülkeden oluşan Avrupa bölgesinde ise Türkiye sondan ikinci sırada yer almıştır.

Yabancı dilin ve özellikle İngilizcenin dünya ile bütünleşmekteki önemine istinaden veliler, çocuklarının İngilizce eğitimini, anadili İngilizce olan öğretmenler tarafından desteklemeye yönelmektedir. Ancak yabancı dil eğitiminin bazı özel okullar tarafından öğrenciler ve veliler aleyhine suiistimal edildiği iddiaları kamuoyuna yansımıştır. İddialara göre, yabancı kişiler anadilleri İngilizce olmadığı halde, öyleymiş gibi derslere sokulmaktadır. Daha da vahimi, öğretmen olmayan, hatta ülkelerinde çağrı merkezi operatörlüğü ya da manavlık gibi meslekleri yapan kişiler öğretmen olarak istihdam edilmektedir. Yabancılar, İngilizce öğretmeni olabilmek için yetersiz bir sertifikasyon sürecinden geçmekte; gerekli soruşturma ve inceleme yapılmadan öğretmen olarak istihdam edilmektedir. Yasal engelleri aşmak için özel okulların, resmi olarak Türk öğretmenleri çalıştırdığı, kayıt dışı yollarla da liyakat sahibi olmayan yabancı kişileri derslere soktuğu iddia edilmektedir.

Mesleki yeterliliği, pedagojik formasyonu olmadan, liyakatsiz yabancıların öğrencilerle karşı karşıya bırakılmasının ciddi gelişimsel riskleri vardır. Gelişimsel risklere ek olarak, çocuklarımız duygusal ve fiziksel güvenlik riskleriyle de karşı karşıya kalmaktadır. Nitekim, İstanbul'un ünlü özel okullarından birisinde yabancı uyruklu bir öğretmenin çok sayıda küçük çocuğu taciz ettiği haberleri üzücü biçimde kamuoyuna yansımıştır. Kaygımız, kamuoyundan gizlenen başka vakaların da olmasıdır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Programı adı altında, Türk eğitim sistemini “Huzurlu Aile ve Toplum İnşası” temelinde sözde “değerler” odaklı biçimde yeniden yapılandırmaya çalışan MEB, ailelerin kandırılmasına göz yummakta çocuklarımızı akademik olduğu kadar ruhen ve fiziksel de koruyamamaktadır. Ayrıca yüzbinlerce atanmamış öğretmen varken, öğretmenlik mesleğinin MEB özel ya da resmi okullarda, yabancı öğretmen istihdamını hassas ve özenli koşul ve denetimlere bağlaması, özel okullarda yabancı dil eğitimi konusunda ciddi denetim yapması ve caydırıcı önlemler alması ve sorumlu kurumlara sağlam yaptırımlar uygulaması gereği aşîkardır.

Bu bağlamda,

- 1) Türkiye’de istihdam edilen yabancı öğretmen sayısı kaçtır ve branşları nelerdir?
- 2) İstihdam edilen yabancı öğretmenlerin kaçî özel okullarda çalışmaktadır?
- 3) Yabancı öğretmenlerin, uyrukları, eğitim durumları ve uzmanlık alanları nelerdir?
- 4) Özel okullarda istihdam edilen yabancı öğretmenler nasıl bir seçme ve değerlendirme sürecinden geçmektedir? MEB yabancı öğretmen istihdamını ne şekilde denetlemektedir?
- 5) Yabancı öğretmenlerin işlediğı ve kamuoyunun malumu olmayan başka suçlar bulunmakta mıdır?